

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

-

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

-

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

-

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Harrastamisen Suomen mallin vakiinnuttaminen edistää lasten ja nuorten hyvinvointia lisäämällä heidän mahdollisuuksiaan päästä yhdenvertaisemmin maksuttomien harrastusten piiriin. Näiden tavoitteiden toteutumista pidämme ensiarvoisen tärkeinä. Lisäksi toivomme erityisesti huomioitavan harrastamisen

Suomen mallin mukaisen etsivän harrastetoiminnan tukemisen tämän rahoituksen kautta. Etsivässä harrastetoiminnassa painotetaan lasten ja nuorten mahdollisuutta omatoimisuuteen. Etsivän harrastustoiminnan kautta tunnistetaan tehokkaasti erityisesti ne lapset ja nuoret, jotka hyvinvointinsa edistämisen, sosiaalisen ja fyysisen sekä emotionaalisen kehittymisen kannalta erityisen paljon hyötyisivät harrastamisesta. Kaikilla lapsilla tulisi olla mahdollisuus harrastamiseen esteettömästi muun muassa lisäämällä tarvittaessa ryhmiin avustajia tai useampia ohjaajia sekä tekemällä yhteistyötä erityisopetuksen

ja valmistavan opetuksen kanssa.

Esitetystä lakiehdotuksessa rahoitus säilyisi nykytilan kaltaisena vuosittain haettavana valtionavustuksena. Kuntien kannalta tämä tarjoaa jatkossakin toiminnan järjestämisen harkinnanvaraisuuden, mutta samalla rahoituksen epävarmuus tuo haasteita toiminnan suunnitteluun ja pitkäjänteiseen kehittämiseen. Näiden riskien minimoimiseksi toivomme nykyiseen valtionavustusmalliin nähden lisäyksiä seuraavissa kohdissa:

- Avustushaku olisi hyvä avata useammalle vuodelle kerrallaan. Hankesuunnitelma hyväksyttäisiin useampivuotisena ja rahoitus päätös vahvistettaisiin vuosittain
- Avustushaku tulisi avata mahdollisimman aikaisin alkuvuodesta, jolloin rahoitus päätös saadaan nykyistä nopeammin. Tällöin tulevan lukuvuoden toimintojen suunnittelu on mahdollista käynnistää ja harrastustoiminnan järjestäjien kilpailutus toteuttaa alkuvuoden aikana ja harrastusten alkaminen heti syyslukukauden alussa on todennäköisempää.
- Valtionavustukseen hyväksyttävänä kustannuksina tulee huomioida täysimääräisenä koordinaatioon tarvittava hallinnointiresurssi sisältäen esim. harrastusten vaatimat tilavaraukset, ilmoittautumisten vastaanotto ja ryhmien hallinnointi, kommunikointi koulujen henkilökunnan ja vanhempien kanssa. Koordinaatiotyön voisi hoitaa kaupunki itse tai tämän voisi sisällyttää harrastustoiminnan järjestäjälle maksettavaan korvaukseen. Tämä joustavuus mahdollistaisi myös pienempien toimijoiden osallistumisen harrastusten toteuttamiseen

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

Vantaan kaupunki on pääosin tyytyväinen nuorisolakiin esitettyihin muutoksiin. Tavoitteet ovat kannatettavia ja esitetyt muutokset perusteltuja.

Esitetyt muutokset valtakunnallisten nuorisovaltuustojen, valtakunnallisten nuorisovaltuustojen osaamiskeskusten sekä nuorisokeskusten valtionapukelpoisuuden osalta katsoimme tarkennusluontoisiksi. Avustusten kohdistaminen entistä tarkemmin laadukkaaseen ja ajankohtaiseen nuorisotyöhön ja -

toimintaan tukemalla välillisesti nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten aktiivista osallistumista vahvistamalla ovat tärkeitä tavoitteita.

Rusanen Leena
Vantaan kaupunki / kaupunkikulttuurin toimiala